

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Ladislavem Vaško ve věci

žalobkyně:

T. H. L., narozená X,
bytem X,
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalované:

Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie,
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha,

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **Mgr. O. K.**, narozený X,
bytem X,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 4. 2023, č. j. CPR-7340-3/ČJ-2023-930310-V248,

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 3. 4. 2023, č. j. CPR-7340-3/ČJ-2023-930310-V248, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

1. Žalobkyně se včasnou žalobou domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 4. 2023, č. j. CPR-7340-3/ČJ-2023-930310-V248, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále jen „krajské ředitelství“), ze dne 4. 1. 2023, č. j. KRPU-159781-55/ČJ-2022-040026. Tímto rozhodnutím krajské ředitelství podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložilo žalobkyni povinnost opustit území členských států Evropské unie (dále jen „EU“), přičemž žalobkyni podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovilo dobu k opuštění území členských států EU do 60 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Žalobkyně současně navrhla, aby soud uložil žalované povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně namítala, že správní orgány se nedostatečně vypořádaly s otázkou, jaký dopad bude mít napadené rozhodnutí na jejího syna, zejména na jeho kontakt s otcem a výchovu v kulturním a jazykovém prostředí, kde má kořeny a budoucnost. Uvedený postup žalobkyně označila za rozporný s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, neboť v řízení nebyl dostatečně zjištěn ani definován nejlepší zájem dítěte, aby mohl být následně reflektován v napadeném rozhodnutí, k čemuž žalobkyně poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020, č. j. 5 Azs 94/2019-33. K uvedenému žalobkyně dodala, že její syn ve Vietnamu nikdy nebyl, v Česku navštěvuje školku a má zde veškeré své vazby a otce (osoba zúčastněná na řízení), s nímž se učí česky a tráví s ním čas. Podle žalobkyně správní orgány nevzaly v potaz, že v důsledku napadeného rozhodnutí nutně musí dojít k oddělení syna od jednoho z rodičů a v případě, že by syn vycestoval se žalobkyní, dostal by se do jemu neznámého a kulturně odlišného prostředí. Žalobkyně uvedla, že se nelze spokojit s pouhým konstatováním, že její syn je občanem Vietnamu, ve kterém nikdy nebyl, a že nedisponuje pobytovým oprávněním. Pakliže by takový závěr postačoval k tomu, že rozhodnutí není v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého dítěte, bylo by posuzování souladnosti s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte v pobytových řízeních pouhou nadbytečnou disciplínou bez reálného dopadu na rozhodnutí.
3. Dále žalobkyně sdělila, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť nepřiměřeným způsobem zasahuje do práva na soukromý a rodinný život žalobkyně, jejího nezletilého syna a jejího druha. Test proporcionality provedený žalovanou byl nedostatečný a dospěl k nesprávným závěrům zejména stran přiměřenosti odloučení syna od jeho otce. Žalobkyně nesouhlasila se závěrem, že by trestní minulost jejího partnera neposkytovala do budoucna záruku odpovídající péče o syna, neboť trestná činnost partnera se netýkala dětí ani placení výživného. Žalobkyně konstatovala, že pracovní cesta otce na konci roku 2022 byla ojedinělým případem, který neodůvodňuje závěr žalované, že otec často cestuje, neboť z jediné takové informace nelze učinit závěr o častém cestování. Současně odmítla, že by uvedená pracovní cesta znamenala, že rozdělení rodiny nuceným vycestováním žalobkyně nepředstavuje pro rodinu nepřiměřený zásah do rodinného života. Dále uvedla, že správní orgány při posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí rovněž pochybily, jestliže automaticky předpokládaly, že rozdělení rodiny bude pouze dočasného charakteru, k čemuž poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019-40. Žalobkyně konstatovala, že bezdůvodný předpoklad hladkého návratu jí a

jejího syna na území Česka má za následek značně posunutě závěry ohledně přiměřenosti dopadu rozhodnutí na soukromý a rodinný život rodiny.

4. Žalobkyně konstatovala, že napadené rozhodnutí bylo nepřiměřené, neboť aby bylo rozhodnutí o povinnosti opustit území přiměřené, musel by převážít zájem státu na tom, aby zde žalobkyně nepobývala bez pobytového oprávnění, nad zájmy žalobkyně a její rodiny na ochraně soukromého a rodinného života a rovněž nejlepším zájmem syna (nezletilého dítěte) žalobkyně. Zájem státu je v posuzovaném případě výrazně oslaben velmi nízkou závažností protiprávního jednání žalobkyně a skutečností, že žalobkyně žije spořádaným životem se svou rodinou a nedopouští se jiného protiprávního jednání. Na podporu svého tvrzení žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2022, č. j. 20 A 86/2021-51.
5. Žalobkyně namítla, že napadené rozhodnutí vychází z podkladů, které nebyly součástí správního spisu v řízení před krajským ředitelstvím. Tyto podklady se týkají otázky, zda je synovi žalobkyně ze strany jejího druhá poskytována řádná péče a zdali poskytuje záruku odpovídající péče o syna do budoucna. Žalovaná doplnila v odvolacím řízení dokazování, aniž by žalobkyni vyzvala k možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, čímž zbavila žalobkyni možnosti se k těmto podkladům vyjádřit a případně navrhnout doplnění dokazování. Uvedený postup je v rozporu s § 93 odst. 1 a § 36 odst. 3 správního řádu. Uvedla, že trestní historie jejího druhá a jeho ostatní rodinné vazby (je rozvedený a má tři děti) jsou skutečnostmi, na které mohla žalobkyně reagovat např. navrhováním dalších důkazů a doložit, že žalobce byl řádným otcem svých ostatních dětí. Pokud by nebyl doplněn a napadené rozhodnutí by bylo vydáno na základě podkladů, které nejsou součástí správního spisu, bylo by napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla, aby soud žalobu zamítl. Dále uvedla, že přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života byla důvodem překvalifikování řízení ve věci správního vyhoštění žalobkyně na řízení o povinnosti opustit území členských států EU. Ukončení pobytu žalobkyně na území podle § 50a zákona o pobytu cizinců představuje zásah do jejího soukromého a rodinného života, avšak nečiní tento zásah nepřiměřeným. Zdůraznila, že žalobkyni nebyl uložen zákaz vstupu na území EU, takže se může na území EU vrátit ihned, jakmile si na zastupitelském úřadě vyřídí potřebné formality. Konstatovala, že neshledala závažné okolnosti ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 296/2018-35.
7. Žalovaná podotkla, že nejlepší zájem dítěte byl hlavním hlediskem při posuzování odvolání. Uvedla, že ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně hodlala svůj pobyt zde legalizovat především prostřednictvím svého syna. Proto podala žádost o udělení českého státního občanství svému synovi, protože by se žalobkyně stala rodinnou příslušnicí občana EU. Uvedená žádost o státní občanství byla zamítnuta, neboť vietnamské právo neumožňuje popřít a zároveň určit otcovství k nezletilému v jednom řízení. Pokud by žalobkyně podala svoji žádost bez vad, řízení o povinnosti opustit území členských států EU by vůbec nebylo zahájeno. Deklarovala, že žalobkyně není zranitelnou osobou, neboť syn žalobkyně není školou povinný, zdravotní stav syna i žalobkyně je dobrý a situace v zemi původu je

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

příznivá. Na častou nepřítomnost otce je syn zvyklý, a tudíž mu to nezpůsobí závažnou újmu. Žalovaná konstatovala, že dne 4. 5. 2023, tedy po vydání napadeného rozhodnutí, žalobkyně podala žádost o povolení k pobytu rodinného příslušníka občana EU, což svědčí o laxním přístupu žalobkyně, který nemůže jít k tíži žalované.

8. K námitce, že žalovaná neumožnila žalobkyni seznámit se s nově založenými podklady do správního spisu podle § 36 odst. 3 správního řádu, sdělila, že nebyl důvod žalobkyni seznamovat se skutečnostmi, které zjistila z lustrací v informačních systémech (opis z rejstříku trestů a evidence obyvatel), neboť se nejednalo o změnu právní kvalifikace ani o změnu zjištěného skutkového stavu. Jednalo se o správní uvážení žalované, proč by syn žalobkyně měl zůstat s ní a případně s ní vycestovat, namísto aby zůstal s otcem. Nebylo by v nejlepším zájmu syna žalobkyně být vystaven potřebě náhradní péče v případě, že by jeho otec proměnil své podmíněné odsouzení (šestkrát) ve výkon trestu nepodmíněného odnětí svobody. Skutečnost, že žalobkyně nevěděla o trestní minulosti žalobce a jeho dalších dětí, podle žalované vypovídá o vztahu žalobkyně a jejího druha. K námitce, že by žalobkyně mohla případně navrhnout doplnění dokazování, kdyby byla seznámena s podklady stran minulosti a dalších dětí jejího druha, žalovaná poukázala na zásadu volného hodnocení důkazů a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. 7 A 82/2002.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení k žalobě

9. Osoba zúčastněná na řízení se k žalobě nevyjádřila.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí podle § 172 odst. 1 zákona o pobytu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
11. Žaloba je důvodná.
12. Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Dne 29. 8. 2022 bylo vydáno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění žalobkyně. Dne 7. 12. 2022 bylo vydáno vyrozumění o překvalifikování řízení o správním vyhoštění na řízení o uložení povinnosti opustit území členských států EU, neboť uložení správního vyhoštění žalobkyni by bylo nepřiměřeně zasaženo do jejího soukromého a rodinného života. Dne 12. 12. 2022 se zmocněnec žalobkyně seznámil s podklady rozhodnutí před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Zmocněnec žalobkyně doplnil do správního spisu své písemné vyjádření ze dne 3. 1. 2023. Dne 4. 1. 2023 krajské ředitelství vydalo prvostupňové rozhodnutí. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání ze dne 20. 1. 2023 ve znění doplnění ze dne 31. 1. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

13. V reakci na podané odvolání žalovaná do správního spisu doplnila řadu listin – dotazy na osobu žalobkyně, jejího druha a jejich syna ze systému „dotaz.pcr.cz/bedrunka/zakladni“ ze dne 23. 2. 2023, opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob druha žalobkyně ze dne 24. 2. 2023, lustrace v systému CIS (cizinecký informační systém) ve vztahu k žalobkyni ze dne 23. 2. 2023, výpisy z evidence obyvatel ve vztahu k žalobkyni, jejímu druhovi a jejich synovi ze dne 23. 2. 2023 a výpisy z evidence cizinců s povoleným pobytem na území České republiky ve vztahu k žalobkyni ze dne 23. 2. 2023. Následně žalovaná bez dalšího vydala žalobou napadené rozhodnutí.
14. Podle § 36 odst. 3 věty první správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
15. Podle § 50 odst. 1 správního řádu platí, že podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.
16. Podle § 93 odst. 1 správního řádu platí, že jestliže v této hlavě není stanoveno jinak, pro řízení o odvolání se obdobně použijí ustanovení hlav I až IV, VI a VII této části.
17. Soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009-243, který na str. 5 příhodně uvedl: „Účelem seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí je právě možnost účastníka seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován.“
18. S ohledem na výše citované soud konstatuje, že správní orgán prvního stupně i odvolací správní orgán mají povinnost účastníku řízení před vydáním rozhodnutí ve věci dát možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, tedy umožnit mu seznámit se s těmito podklady, a to v okamžiku, kdy správní spis obsahuje veškeré podklady potřebné pro vydání rozhodnutí a nebude již dále doplňován. To mj. znamená, že byl-li správní spis v odvolacím řízení doplněn o další podklady, musí být účastníku řízení v odvolacím řízení dána možnost vyjádřit se k nim, tedy být s nimi seznámen.
19. V posuzovaném případě se žalobkyně náležitě seznámila s podklady před vydáním prvostupňového rozhodnutí. V odvolacím řízení byla do správního spisu doplněna řada listin (opis z evidence rejstříku trestů, výpisy z CISu, výpisy z evidence obyvatel atd., jak uvedl soud výše), avšak žalovaná nedala žalobkyni možnost se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jelikož po doplnění výše uvedených podkladů do správního spisu bez dalšího vydala žalobou napadené rozhodnutí.
20. Soud k vyjádření žalované podotýká, že není podstatné, zda podklady doplněné do správního spisu v odvolacím řízení následně sloužily jako důkazy, či nikoliv, neboť žalovaná byla povinna umožnit žalobkyni seznámit se se všemi nově zařazenými podklady do správního spisu. Nadto soud uvádí, že žalovaná v rozhodnutí vycházela z opisu z rejstříku trestů druha žalobkyně, který do správního spisu založila až v odvolacím řízení. Tímto

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

opisem z rejstříku trestů dokládala žalovaná trestní minulost osoby zúčastněné na řízení (druhá žalobkyně), která jako osoba několikrát soudně trestaná, která je v podmínce, podle žalované neposkytuje do budoucna záruku odpovídající péče o syna (srov. odst. 2 na straně 6 napadeného rozhodnutí).

21. Jelikož žalovaná neumožnila žalobkyni v rozporu s § 36 odst. 3 ve spojení s § 93 odst. 1 správního řádu se v odvolacím řízení seznámit a vyjádřit se k doplněným podkladům, přistoupil soud ke zrušení napadeného rozhodnutí pro vadu řízení podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť žalovaná porušila podstatným způsobem ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaná podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto rozsudku.
22. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalobkyně na jednání trvala, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
23. Vzhledem ke skutečnosti, že soud zrušil napadené rozhodnutí pro vadu řízení a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, nezabýval se již ostatními žalobními námitkami, neboť by to bylo předčasné.
24. Jelikož měla žalobkyně ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalované zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení ve výši 12 228 Kč. Tato částka se skládá z částky 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za žalobu a 1 000 Kč za zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě; z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobkyně po 3 100 Kč podle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) – převzetí a příprava zastoupení (§ 11 odst. 1 písm. a) AT) a podání žaloby (§ 11 odst. 1 písm. d) AT), z částky 600 Kč za dva s tím související režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 AT a z částky 1 428 Kč, která činí náhradu 21 % DPH z uvedených částek bez soudního poplatku.
25. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, přičemž v předmětném řízení nebyly soudem osobě zúčastněné na řízení uloženy žádné povinnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu

a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 20. prosince 2023

Mgr. Ladislav Vaško, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.